

PULMONOLÓGOK

írta: Dr. Kováts Zoltán Géza

Fiúk! Vasárnap templom után meglátogatjuk Öcsit. – Mit is vihetnénk neki? Nem sok mindent engedélyeznek a nővérek és a KÖZÉRT-ben sincs valami nagy választék. Egy zacskó Fruttit vagy Stollwerk karamellát esetleg. Azt is szét kell kínálnia a benti társainak, ha jót akar. A testvérei meg morgolódnak, hogy ők miért nem kapnak.

Ez így megy lassan egy éve már, mióta a Középső az intézetben van, ahol többé-kevésbé rendszeresen meglátogatjuk. Ma viszont a frászt hozza rám az üzenet, hogy soron kívül jelenjünk meg a szanatóriumban. Csak nem romlott Öcsi állapota? Az ostrom alatt elvesztettem már az egészségesen világra hozott ikreimet, mert nem volt orvosi ellátás. Édes Istenem! – ne vedd el tőlem őt is!

Már megint látogatás. Csak a szomorúságot hozza ránk. Mire jó ez? Apának, Anyának utána egész nap a szavát se lehet venni. Nekem a következő találkozásig megint nincs tesóm. A váróban már így is úgy nézünk egymásra, mintha idegenek lennénk. Pedig bunyóztam is érte. Az osztálytársam ugyanis az mondta, hogy nem ül egy padba egy tébécés rokona mellé. A pofozkodást az eltört szemüvegem bánta. Mi lesz belőlünk, ha Öcsit egyszer kiengedik? Hogyan, mikorra fogunk újra összebarátkozni?

Öcsi szép helyen lábadozik. A tavaszi verőfényben mézeskalácsház az egykor jobb napokat látott, majd kisajátított gellérthegy-i neobarokk villa. Citromsárga falak, habfehér stukkó, tűzpiros tető, óriási kert. A gyermekorvos szerint itt meggyógyulnak a tüdőgyulladás utáni „könnyebb fertőző esetek”.

Miért lett ő egyáltalán „eset”? Apai ágon örökölte tőlem a hajlamot? Pneumonia volt az én diagnózisom is a Korányiban 1920-ban. De annak oka volt. Zentáról menekülve először vonatvagonban laktunk anyámmal, majd egy kifúthetetlen Bókay úti alagsori szobához jutottunk. Ott betegedtem meg annyira, hogy a Műegyetemen évet kellett halasztanom. Remélem, hogy ez mégsem generációs betegség, mert a másik két fiam hála Istennek egészséges. Na meg is érkezünk a portához. Micsoda blaszfémia! A bejárat feletti felirat: „Gyermekotthon”. Milyen otthon az, ahol lakóit a rokonaitól mennyezetig érő üvegfal választja el a társalgóban?

Öcsi gyere, hadd fésüljelek meg. Mindjárt itt lesznek a látogatóid. Már megint, hogy nézel ki? Ebből a vállig érő loboncból mikor lesz frizura egyszer végre? Tudom, nem engeded, hogy fodrász nyírjon meg, mert fehér köpenyes, mint a szuris doktor bácsi. Még szerencse, hogy nekem hagyod, hogy itt-ott nyeszetteljek belőle. Amúgy szép kiállítású gyerek lennél. Ha elvett volna a vőlegényem, nekem is lehetne már ekkora fiam...

- Nem igaz! – hogy elhagyott. Elküldték más országba, családjával együtt, a németesen hangzó nevük miatt... Hej, pedig de szép szál szőke, kékszemű legény volt. Most te vagy nekem akit néha becézgethetek, gondolhatok. Mondtam már, hogy ne hívjál maminak, legalább is mások előtt ne. Egyrészt mert van anyukád és családod, bár most egyelőre csak az intézeten kívül, másrészt pedig mert itt a hivatalos megszólítása a nővérke.

A mamizás legyen a mi titkunk- ha ügyeletben néha beszélgethetünk- mint az is, hogy néha szerzek neked ostyát- amit te édespapírnak hívol- hogy abba csomagolva a keserű gyógyszert

könnyebben lenyelhessed. Tudod azt, amit ha nem vettek be rendesen, pirosat fogtok köhögni és mehettek a svábhegyi klinikára. Onnan már nem mindegyik pajtásod került ide vissza. Ha megígéred, hogy nem verekedel többé- mert én mindenről tudok ám- akkor máskor is kapsz ostyát. Na most menj szépen a látogatószobába és üdvözöld a családot.

Családom...? Szépen. Mondhatom. Két-három hetente jönnek látogatni. Közte meg semmi. Láthatáskor: apa mindig szótlan-szomorú, anya: viszont állandóan vidámkodik, de néha elfordul és utána könnyes az arca. A bátyó: szemüveges, a kezében mégis mindig egy könyv van. Aki szemüveges mért rontja a szemét állandó olvasással.

A Kistesó: beéri az üvegpacsi játékkal, amit én találtam ki neki. A látogatószoba elválasztó üvegfalára rátenyerelek és ő a saját oldalán odacsap, de én elkapom a kezem és arrébb tenyerelek és így tovább. Aztán ha meguntuk, a csöngetésig csak ülünk és nézzük egymást. Az még a kötelező szokás, hogy látogatáskor a betegek ne egymással játszanak, mert a vendégek megsértődhetnek.

Itt bent azt mondják, most mi vagyunk egy nagy család... De az ápolt gyerekek kisebbek-nagyobbak vegyesen. Gyakran rosszkedvűek, mogorvák. Nehéz velük barátkozni. Ha egyet megkedvelek, már el is vitték másik kórházba. A nővérek meg mindig szigorúak, sokszor morcosak, csak a doktor bácsikhoz kedvesek. De az egyikük kivétel, akit a többiek kishővérnek hívnak, mert még tanuló. Ő mindig jó hozzám. Meg is fogadtam maminak. Ha ügyeletes és nincs dolga, sokat beszélgetünk mindenféléről. Néha megkínál az uzsonnasütiéből, amire nevetve azt mondja „saját gyártmány”. Azt meg igenis rosszul tudja!- nem vagyok verekedős. Az úgy volt, hogy Jóskával sátrat építettünk, a kertész bácsi segítségével a levágott falombokból. Sanyi és csapata el akarta foglalni. Én csak karmoltam, de az még harapott is. A végén- ketten a három ellen- megvédtük a bunginkat.

Öcsi nagyon régóta lakik már bent a Szép Házban. Jó volna, ha itthon lenne. Akkor minden nap játszhatnánk. Apa azt mondja, hogy már nem köhög, de fel kell még erősíteni. Csak akkor jöhet haza. Mért nem erősödik gyorsabban?! Otthon mindenfélét csinálhatnánk kettesben és ha kap karamellát meg tudna kínálni belőle. Már nagyon hiányzik Öcsi!

Kedves szülők és gyerekek! Azért kértük magukat a látogatószoba helyett ide a főnővéri irodába, mert meglepetésünk van. Mint látják, Öcsi is itt van velünk és nem az üvegfal másik oldalán, hogy a családjával együtt hallhassa a jó hírt. Mit szólsz hozzá Öcsi? – az igazgató főorvos elvtárs, kedvező leleteid alapján úgy döntött, hogy végleg elhagyhatod az intézetet. Hazamehetsz testvéreidhez. Járhatsz újra iskolaközösségbe.

Hogy mit? Igen, visszamehetsz egy percre a körzetedbe, de tudod ugye, hogy innen semmit nem szabad kivinni? Nem anyuka, Öcsi nem a pajtásaitól akar elköszönni. Ő belül egy igen mélyen érző lélek. Nem akar szomorúságot okozni azzal, hogy ő távozik, a többi meg marad. Szerintem mamikájától- egyik tanuló nővérünktől- szeretne elbúcsúzni. Igen, tudunk elnézhető titkukról. Egy zárt közösségben semmit sem lehet soká elkendőzni. Na már itt is van.

Megmondjam mit szorongat a markában egy tasakban? Néhány lap „édespapírt” - mami búcsúajándékát. Nos, adom a zárójelentést az utógondozási utasításokkal. Habár, a mi gellérthegyi szanatóriumunk nem vetekszik Thomas Mann Varázshegyével, de azért mi is tudunk gyógyultakat elbocsátani. Nekik szigorúan tilos tőlünk úgy elköszönni, hogy viszontlátásra.